

Dečernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 147

Maribor, ponedeljek 2. julija 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

V pričakovanju odločitev v klubih

VUKIČEVIČEV REŽIM SE SKRIVA ZA KLUBE VLADNIH POSLANCEV.

BEOGRAD, 2. julija. Današnji dopoldan je potekel v pričakovanju popoldanske seje vladnih poslanskih klubov, kjer naj bi padla definitivna odločitev glede bodočega razvoja političnega položaja. Največje zanimanje vlada za sejo demokratskega kluba, ker se zatrjuje, da vladajo med Marinkovičevimi in Davidovičevimi pristaši vedno večja nasprotstva. Dočim so prečanski demokrati in tudi neka-

teri Srbijanci odločno za to, da poda vlada takoj ostavko, pa so Marinkovičevi pristaši proti temu. Kakšen bo rezultat seje demokratskega kluba, trenutno ne more nikdo prorokovati. Radikali čakajo na izid seje demokratov, na kar se bodo sestali tudi oni h konečnemu posvetovanju. Muslimano so slejkoprej na stališču, da je potrebna demisijska celokupne vlade.

Nove žrtve tragedije na Severnem tečaju

RUSKI LOMILEC LEDU »KRASIN« V NEPOSREDNI BLIŽINI NOBILOVE POSADKE. — RAZEN AMUNDSENA POGREŠAJO SEDAJ TUDI RUSKEGA PILOTA BABUŠKINA.

OSLO, 2. julija. Ruski lomilec ledu »Krasin« je odplul danes iz severne luke Spitzberg po Sinlopejevem prelivu v smeri proti taborišču ostankov Nobileve posadke. Ker so vremenske prilike za njegovo prodiranje precej ugodne, lahko vozi 22 vozlov na uro. Računa se, da bo še tekom današnjega dne prispel v neposredno bližino Nobileve posadke.

Iskanje pogrešanega Amundsena se nadaljuje najintenzivnejše, vendar so izgubili že vsako nado, da bi ga našli še živega. V strokovnih krogih sodijo vrh tega, da je vsaka pomoč prepozna, in da je našel Amundsen smrt v ledenem gorovju.

O ruskem pilotu Babuškinu, ki je v petek startal s »Krasina«, da poišče Amundsena, ni nobenega sledu. Njegov radio-aparat je kmalu nehal da-

jati vesti in doslej še ni bilo mogoče dobiti z njim nobenih stikov. Domneva se, da se tudi on ponesrečil.

Finsko letalo, ki je opremljeno s smučmi in je spremljalo dva hidroplana, bo danes zopet skušalo pristati pri Nobilevi posadki, ki jo vodi sedaj Viglieri. Hidroplana bosta odložila pri tej skupini živila, nato pa nadaljevala polet, da poišče Amundsena.

General Nobile se je zaprl v svojo kabino na parniku »Citta di Milano« in opisuje sedaj polet in katastrofo. Spisal je že približno 200 strani, nato pa polovico raztrgal in pričel pisati znova. Zdravniki se boje, da bi se mu omračil um. Prigovarjajo mu, naj se vrne v Italijo, toda Nobile noče o tem ničesar slišati.

Novi predsednik mehikanske republike

MEHIKA, 2. julija. Pri včerajšnjih predsedniških volitvah je bil z ogromno večino izvoljen za predsednika mehikanske republike general Obregon, ki nastopi svoje mesto decembra meseca. Nadaljevati namerava politiko dosedanjega predsednika generala Callesa in rešiti državo pred vplivom duhovščine.

Rudniška katastrofa v Franciji

80 smrtnih žrtev!

PARIZ, 2. julija. V premogovniku pri Roche le Molliere, v katerem je bilo na delu 570 rudarjev, je nastal v soboto popoldne požar, ki se je razširil z veliko naglico. Pojavil se je najprej v spodnjih rovih, kjer je nastala med rudarji radi neprestanih eksplozij silna zmešnjava. Vse je drlo proti izhodu. Ker pa so se rovi kmalu pričeli rušiti, je bila vsaka pomoč zaman. Okoli 80 rudarjev je ostalo zaprtih v rovih in nihče ni mogel do njih. Dosedaj so potegnili iz rovov 52 trupel, pogrešajo pa še več žrtev, o katerih domnevajo, da so istotako zgorele. Reševanje se je sicer vršilo z veliko požrtvovalnostjo, vendar pa nesrečnih delavcev ni bilo mogoče rešiti. Med žrtvami je 20 inozemcev, večinoma Poljakov in Marokancev.

Velika zmaga KDK v Križevcih

KRIŽEVCI, 2. julija. Pri občinskih volitvah, ki so se vršile v nedeljo, je izvajala Kmečko-demokratska koalicija sijajno zmago in so bile vse ostale stranke uničujoče poražene. Od 1509 oddanih glasov je dobila KDK 1234 glasov in 20 mandatov, federalisti 3 in delavska stranka 1 mandat. V mestu vlada radi velike zmage KDK silno navdušenje.

Splošna stavka v grški Macedoniji

ATENE, 2. julija. Ker so ostala pogajanja med tobačnimi delavci in podjetniki brez uspeha, je bila danes zjutraj proglašena v Seresu, Kavali in Drami splošna stavka, kateri so se pridružili tudi železničarji in počiva sedaj ves promet. Obstaja nevarnost, da se generalna stavka razširi na vso Grško.

Kolera v Indiji

SIMBA, 2. julija. V mestu in v okolici se je pričela kolera epidemio širiti. Dolina Kulu je popolnoma okužena. Tekom zadnjih dni je zbolelo 1360 oseb, od katerih je do včeraj umrlo 847. Ker so zdravstvene razmere skrajno primitivne, se kolera naglo širi. Angleške oblasti so zaprle dostop v okuženo ozemlje.

Strašne posledice pijanosti in ljubosumnosti

PRI KRANJU USTRELJENI TRIJE KMEČKI FANTJI V SPODNJI ŠIŠKI MOŽ USTRELIL ŽENO IN SAMEGA SEBE.

LJUBLJANA, 2. julija. Sinoči je bil izvršen v Pregačevem pri Senčurju nad Kranjem krvav trojni umor, čegar žrtve so postali mladi posestniški sinovi Franc Zavrl, Janez Pipan in Matevž Kadunc. Med njimi in posestnikom Janezom Nagličem, očetom 9 nedoraslih otrok, je prišlo v gostilni v pijanosti do prepira, tekom katerega so posadili Nagliča na cesto. To ga je tako razkačilo, da je šel domov, snel staro karabinko in potem približno 100 m od gostilne »Pri prosci«, kjer je bil poprej, čakal na fante. Ko so ti končno ob 11. ponoči zapustili gostilno in se mu približali 30—40 korakov, je pričel Naglič divje streljati. Oddal je 8 strelcev in so vsi trije fantje takoj obležali mrtvi. Naglič je bil areti-

ran danes zjutraj in izročen v zapore v Kranju. Prebivalstvo ga je hotelo linčati in so ga orožniki komaj rešili.

LJUBLJANA, 2. julija. V Spodnji Šiški se je odigrala davi krvava rodbinska tragedija. Krojač Martin Pevec je živel že dalj časa v sporu s svojo ženo in bi se imel v kratkem ločiti od nje. Ko je danes zjutraj žena še spala, je vzel Pevec samokres, ustrelil najprej na ženo, potem na kuharico, ki je prihitela na pomoč ter pogljal končno še sebi kroglo v glavo. Obležal je na mestu mrtve, dočim je bila njegova žena težko, kuharica pa lahko ranjena. Stanje žene je kritično in je le malo upanja, da bi okrevala.

Tragična smrt mlade kolesarke

Več članov delavskega kolesarskega društva iz Maribora je sklenilo, udeležiti se včeraj ustanovitve društvene podružnice v Trbovljah. Med njimi je bila tudi agilna članica gđc. Justina Lubej, 19letna hčerka upokojenega železničarja. V družbi treh drugih članic in nekega člana se je odpeljala že v soboto zvečer, ker se ji je zdela vožnja s kolesom v prijetno hladni mesečni noči prijetnejša in lažja kot pa v nedeljo dopoldne. Na hriboviti cesti od Poljčan proti Konjicam je pa zgubila oblast nad kolesom in vrglo jo je daleč naprej tako nesrečno, da si je zlomila tilnik in desno nogo. Tovarišice in tovariši, kakor tudi neki motociklist so ji skušali pomagati, neki privatni avto, ki je slučajno privozil mimo, jo je pa naglo odpeljal v konjiško bolnico. Bilo pa je že prepozno in nesrečno mladenko so odpeljali v mariborsko mrtvašnico, odkoder bo danes ob 13. uri položena k večnemu počitku. Globoko-tužni utis tragične smrti dobre mladenke se je kazal pri ustanovitvi kolesarske podružnice v Trbovljah, kakor tudi v drugih kolesarskih družbah.

Rekord nesreč pri vožnji

Včeraj se je dogodilo rekordno število nesreč med vožnjo s kolesi, motorji in avtomobili. Na Krženskem bregu blizu tam, kjer se je v soboto zvečer smrtno ponesrečila gđcna Lubejeva, je med kolesarsko dirko zadela nesreča g. Ignacija Lipovca, člana »Peruna«. Dvakrat si je pri padcu zlomil roko ter se v notranjosti telesa težko poškodoval. Ponesrečenec leži v Konjiški bolnici. — Na državnem mostu je padla z motornega kolesa gđc. Frida Klomser iz Frama ter se ranila na nogi. Rešilna postaja jo je obvezala, sorodniki so jo pa odpemili domov. — Neka 65 letna ženica iz okolice se je pa na mostu tako nerodno ogibala nekemu kolesarju, da se je zadela ob kolo, padla ter se nekoliko pobila. — Med Slivnico in Hočami, sta pa prišla v nevarno bližino celjski avto-bus in neki motociklist. Nevarnost je bila velika, nesreče nobene. Sedaj se prepričata, kdo je nepredvidno vozil. — Na Grajskem trgu sta trčila skupaj privatni avto in kolesar. Kolo je pokvarjeno, kolesar nepoškodovan. — Neki motociklist je na Koroški cesti povozil psa ter odletel pri tem daleč ob cesto na neko nji-

vo. Pobral se je in odpeljal. — Pri Betnavi se je pred mimodrečim motorjem splasil nenadzorovani konj ter podrl na tla staro dninarico Goričanovo iz Spodnjih Hoč. Ženica si je pri padcu zlomila levo roko in se zdravi v bolnici. — Na vozila in cestne predpise se od 18 policijskih prijav nanaša njih — 10. —

Do krvavega boja

je prišlo med neko hišno lastnico in njenim najemnikom — čevljarjem. Odnosaji so morali biti že dolgo napeti med njima. Do izbruha je pa prišlo, ko je posestnica vprašala čevljarja, kaj je s pravilom njenih sandal. Čevljar je psoval, žena mu je v odgovor vrgla nekaj prsti v sobo. Čevljar pravi da je bilo kamenje. Razjarjen je skočil ven in začel se je ruvati s sinom posestnice. Iz borbe je odnesel krvavo rano. Pravi, da mu jo je prizadel fant z nožem. Fant pravi, da se je čevljar sam ranil s svojim nožem, ko je padel.

Vlomilski poskus

je bil izveden v pisarni mestne klavnice v noči od sobote na nedeljo. Pisarna je v pritličju in so vdrli v njo od zadej preko sejniškega plota. Vlomilec je razbil na oknu šipo, segel skozi odprtino ter si okno od znotraj odprl. Od železne blagajne je odtrgal okove pri ključavnici, potem pa odnehal, ker je imel najbrž preslabo orodje. Izkazal se je kot mož od »stroke«. Brisačo je pomočil v vodo ter skrbno obrisal blagajno, kose šipe je pa najbrž odnesel seboj, da ne bi našli odtisov njegovih prstov. Po naključju je pa le ostal zunaj ob plotu košček šipe in na njem zločinčev »podpis« — odtis prsta.

Avtobus promet dne 8. julija k Sv. Marijeti ob Pesnici.

K prireditvi »Domovinski« v nedeljo 8. t. m. pri Sv. Marijeti se bo vršil od 1. do 3. pop. z glavnega kolodvora reden avtobus promet. Na razpolago bo veliki in običajni mestni avtobus, po potrebi tudi več. Prva vozova odpeljeta točno ob 1. uri, drugič ob 2. in tretjič ob 3. uri. Pevci Glasbene Matice odpotujejo z velikim vozom ob 2. pop. Mariborčani! Boljša prilika za seznanje z obmejnimi Slov. goricami in tamošnjimi vašimi sosedi se vam pač ne more nuditi. Pokažite Slovenjgoričanom, ki tudi vas pogosto, celo pre pogosto obiskujejo v vaših trgovinah, pisarnah itd., da razumete te obiske vračati vsaj enkrat v letu! —

Na dnu življenja

Maribor, 2. julija.

Ko je slavní francoski pisatelj Zola v svojih knjigah predstavljal življenje, kakršno je v resnici, je bilo mnogo zgrajanja in očitavanja, da pretirava, da vidi prečrno. In še danes svet noče uvideti, da se zlo ne odpravi z zapiranjem oči in s tajejem njegovega strašnega obstoja. Kakor na človeškem telesu tako se tudi na človeški družbi ne izlečijo rane s samo obvezo ali zagrinjalom. Tajiti zlo in gnulobo je posebno prikladno za najbolj sebične in najmanj sočutne člane človeške družbe.

Pri policiji je debel spis o prostituciji matere in hčerke. Dekle je staro komaj 15 let, po spisih sodeč je pa že več let prostitutirano. Prijave opisujejo, kako se mati in hčerka po ulicah in v gostilnah ponujata moškim, kako jih vodita na svoj dom, ali jim pa sledite, kamor hočejo. Opisano je tudi barantanje za 20, 30, 50 Din in končno so še izpovedbe moških, ki trdijo, da so kljub vinjenosti ob slovesu pogrešali večje denarne zneske.

Človek s sebičnostjo in pseudo-moralo bo to na kratko odgovoril: Ničvredna mati, ničvredna hči! — drugi s čutom si

bo pa tudi iz policijskega spisa sestavil sledečo sliko:

Dekle je hodilo v drugi razred meščanske šole. Znak, da se je življenje male obitelji razvijalo poštenim potom. Roditelja sta otroku celo namenila boljše bodočnost. Oče umre, v skromno domovanje se naseli beda. Gotovo je mati zaman prosila zasluzka in pomoči, zaman apelirala na sočutje, predno je šla na cesto. Gotovo je tudi, da je šla sama in da je skrivala svoja pota pred otrokom. Drugi, ki prej niso pomagali, ki niso poznali sučutja, so bili sedaj tako »dobri«, da so otroku razložili, kaj mati dela. Tudi to so povedali, kako si sosedova služi lišp in denar... In tako se je hči znašla na cesti. Srečala se je z materjo in sedaj hodita obe skupaj.

Kruho žali človeštvo kdor trdi, da ljudje sami silijo na dno. Priznajmo človeštvu v čast, da so v splošnem lažji prvi koraki navzgor kot pa prvi navzdol. Po prvih pa gre navzdol počasi, težko, navzdol pa naglo, kar samo od sebe... In največ žalostne zasluge pri tem ima trdosrčnost in sebičnost, bordinanost in brezvestnost soljudi.

Tudi na dnu življenja je »Ecce homo« današnje dobe in družbe.

Velika strelska tekmu SLD, sekcije Maribor

Dne 28., 29. in 30. junija se je vršila na garnizijskem strelišču v Radvanju vsakoletna velika strelska tekma mariborske sekcije Slov. lovskega društva. Zanimiva prireditev, ki se po svoji pestrosti in tehnični dovršenosti mirno lahko kosa z vsako slično prireditvijo v kraljevini, se je odigrala precej neopažena za širše mariborsko občinstvo, razvnela pa je v veliki meri člane zelene bratovščine, ki so se mesece in mesece pripravljali na tekmovalstvo, pri katerem merijo svoje oko in svojo sposobnost v uporabljanju strelnega orožja. vzpodbujalo jih je veliko število dragocenih dobitkov — letos so bili razstavljeni v izlozbi trgovine »Humanic« v Gosposki ulici, — predvsem pa častni naslov »mojsterski strellec«, ki si ga morajo priboriti pri težkem tekmovalstvu, k kateremu je dovoljen pristop lovčemu iz cele širne domovine.

Tehnično vodstvo je bilo v rokah posebnega veččlanskega strelskega odseka pod vodstvom v lovske in strelske krogih dobro znanega umetnika v tej stroki, g. majorja v p. Ludvika Sparowitza.

Z velikimi denarnimi žrtvami zvezano prireditev so gmotno podprli z večjimi poklonitvami gg. in tvrdke: Pinter & Lenard, Bernhard, Tscheligi, dr. Glančnik, Glančnik P., pharm. mag. König, Mathies Supanz in dr., inž. Mader, prim. dr. Černič, G. Scherbaum, Friedl, grof Attems, Luckmann, Felber, inž. Lenarčič in Slov. lovske društvo Ljubljana.

Celo vrsto dragocenih dobitkov so darovali razni ljubitelji strelskega športa in prijatelji društva gg. ozir. tvrdke: grof F. Attems, lovska družba »Hubertus«, mag. pharm. König, Cutič, Sparowitz, Bachler, dr. Robičeva, prim. dr. Robič, Rossmann, Görög, Gorup, D. Roglič, Strnad, Majdič J., Martinz, Vukmanič, Kieffer, Sterger.

Njegovo Veličanstvo kralja, ki ga je sekcija povabila na slavlje kot Najvišjega člana Slov. lovskega društva, je zastopal tukajšnji g. komandant mesta generala Spasič. Vojaška godba je na Petrovo popoldne igrala na strelišču. Cela tehnično težka prireditev se je izvršila gladko in brezhibno ob najugodnejšem vremenu. Udeležba je bila razmeroma slabejša. Častna darila so se razdelila v soboto zvečer v stekleni dvorani hotela Meran, od koder so zbrani lovci in strelci poslali brzojavno zahvalo za naklonjenost in pozornost Njeg. Veličanstvu kralju.

Naslov mojsterskega strelca so si pridobili gg.: major Sparowitz (220 točk od 270 dosegljivih), Gorup Anton (200 točk), Gorup Katarina (195 točk), dr. Šibenik (190 točk) in N. Kanič (183 točk).

Na posameznih tarčah so si priborili prvo darilo: izginjajoča lisica: ga. Go-

rupova; mali petelin: major Sparowitz; bežeči srnjak: ga. Gorupova; najboljši strel: dr. Šibenik; 10 golobov: g. Linninger; 50 golobov (izven mojstrstva): Jezovšek, dr. Robič; brakada: major Sparowitz, tarča za posebne puške: Gorup; pohorska tarča: Kieffer; oficirsko streljanje: podpolkovnik Krpan; streljaška družina: Vetrh; podoficirsko streljanje: Nenežić Novak; streljanje moštva: Jezdimirovič Miloš.

Podroben izkaz strelskih uspehov prinese strokovni list »Lovec«.

Koncertna turneja »Drave«

Moški zbor železničarskega glasbenega društva »Drave« se je te dni mudil na koncertni turneji po lepi Gorenjski. Prvi koncert je absolviral v Bohinjski Bistrici. Koncert se je vršil zvečer v Sokolskem domu in je bil izredno dobro obiskan. Številno občinstvo, večji del preprosti ljudje, je z zanimanjem sledilo sporedu in pohvalilo pevce z živahnim aplavzom, ki ni hotel prenehati, tako da so morali »Dravaši« večkrat ponavljati in dodajati. Po koncertu se je vršil prijateljski večer s tamošnjim pevskim zborom, ki je potekel zelo animirano. Naslednji dan, v soboto, so koncertirali »Dravaši« na Jesenicah. Žal koncert na Jesenicah ni bil baš dobro obiskan, kar je pač pripisati dejstvu, da so vsi ljudje odšli na planine. Vkljub temu je koncert dobro uspel, zlasti v moralnem oziru. Po koncertu so bili pevci gostje kolodvorskega restavraterja g. Ozvalda. Z Jesenic so šli pevci preko Vintgarja na Bled in od tod v Begunje. Za koncert »Drave« je vladalo med prebivalstvom Begunj ter okoličani ogromno zanimanje. Žal pa je Jupiter Pluvius z nalivom, ki je trajal od 14. do 19. ure preprečil ljudem poset in so morali »Dravaši« peti v skoroda prazni dvorani. Begunječani pa so naprosili naše pevce, da pridejo še enkrat koncertirat. »Drava« se bo temu vabilu gotovo odzvala in upamo, da ji ne bo zopet dež preprečil nastopa. Vsekakor je moralen nastop turneje zelo dober, kajti v pevskem oziru se je »Drava« jako dobro odrezala in jo lahko prištevamo danes med najboljše slovenske moške zборе, kar je v glavnem zasluga njenega dirigenta učitelja g. Albina Horvata. Pevci so se vrnili v Maribor v nedeljo ponoči. Dravi k lepemu uspehu iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo uspehov. M.—

Mnogi mariborski gled. abonenti

še niso poravnali svojih obveznosti. Ker je gledališka uprava napram abonentom storila svojo dolžnost in jim nudila obljubljeno število predstav, smo upravičeni opozoriti abonente, da nemudoma poravnajo dolžne zneske. —

Mariborski in dnevni drobiš

Kongres meščanskošolskih učiteljev

Z naglico se bližajo dnevi državnega kongresa meščanskošolskih učiteljev. — Maribor jih v kratkem vse sprejme z odprtimi rokami. Vse brate, Srbe in Hrvate. Kongres bo trajal tri dni: 4., 5. in 6. julija. Program je zelo pester in sta z njim združena tudi razstava in koncert.

Razstava je razmeščena v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici. Odprta bo ob vstopnine prostem vstopu od 6. do 12. julija. Razstavijo vse meščanske šole Slovenije, tako da bo material zelo pisan. Mislim, da v Sloveniji ni bilo in še dolgo ne bo tako uspešne šolske razstave. Meščanski šoli hočejo nekateri odvzeti ugled radi »nepraktičnosti«, ki so si jo baje z neba sklatili. Razstava bo pokazala, koliko istine leži v tem natolcevanju. Šli bomo tja v Cankarjevo ulico in si ogledali dela naših otrok! Posebno pažnjo pa zasluži bogat koncert. Poleg pevskih točk nas bo presenetil šolski orkester mariborske deške meščanske šole z izvajanjem Parmove ouverture iz opere »Amaconke«. Najmarkantnejše bo pa to, da se bo na tem koncertu izvajala Adamičeva koncertna noviteta »V rešenje« na besedilo pesnice-učiteljice Ljudmile Poljanec. Prvič se bo izvajal baš na koncertu kongresistov meščanskošolskih učiteljev, ki se bo vršil dne 5. julija ob 18.30 v veliki dvorani Uniona.

Potniški promet preko meje

Po zadnjem mesečnem izkazu potniškega prometa preko meje od postaj Maribor, Št. Ilj, Cmurek, Dravograd, Prevalje, Radgona, Hodoš in Lendava je vpotovalo v našo državo 13.931, odpotovalo pa 12.108 potnikov. V enem mesecu se je število dospelih zvišalo za 1412, število odpotujočih pa za 61. Celokupni potniški promet preko meje je bil v mesecu 26.039 potnikov, od začetka leta pa 98.178. Največji promet je bil na postaji Maribor — vpotovalo 12.188, odpotovalo 10.344 potnikov. Na drugem mestu je Št. Ilj (872—794), potem Prevalje (451—510), Dravograd (214—269), Radgona (89—86), Cmurek (85—71), Hodoš (32—34), v Lendavi pa ni bilo prometa. Potovalo je največ Avstrijcev in sicer jih je vpotovalo 5473, odpotovalo pa 4802. Na drugem mestu so naši državljani in sicer jih je prišlo preko meje 4318, odšlo pa 4432. Potem pridejo Čehi: vpotovalo jih je 2694, odpotovalo 1266. Vpotovalo je nadalje 991, odpotovalo pa 778 Nemcev. Ostalo število si delijo državljani raznih drugih držav. Tranzitni promet je znašal 6.345 potnikov, mesec dni poprej pa 6.239. Celokupno število se tako-le deli na posamezne proge: Maribor—Rakek 2.107, obratno 1.527, Prevalja—Maribor 183, obratno 186, Prevalje—Lawamünd 1.059 obratno 128-3 potnikov. —

Župan dr. Juvan

se je vrnil z daljšega bolezenskega dopusta, ki ga je prebil v zdravilišču Gleichenbergu in je danes zopet prevzel županske posle mariborske mestne občine, ki jih je vodil v njegovi odsotnosti podžupan dr. Lipold. —

Glasbena Matica na severni meji.

Mariborska Glasbena Matica se je včeraj odzvala vabilu narodnozavednih šentiljanov in je rade volje pohitela s svojo pesmijo v našo skrajno severno naselbino. V restavraciji Bauman so zapeli Matičarji pod vodstvom g. Hladeka pred precejšnjimi poslušalci domačini in Mariborčani narodne in umetne pesmi s svojega švicarskega sporeda. Kakor v mestu tako je tudi na deželi najbolj vzgala koroška narodna »Sem se rajtov ženiti«. V prisrčnem govoru je pozdravil Matico domači župan g. Taler, ki se mu je zahvalil za lep sprejem g. Arnuš.

Obisk kaznilnice.

Pred nekaj dnevi se je mudil v Mariboru g. dr. Nikola Ogorelica, podpredsednik stola sedmorice v Zagrebu ter bivši dolgoletni inspektor hrvaških kaznilnic; pri tej priliki si je ogledal mariborsko moško kaznilnico in se posebej zanimal za gotove naprave, ki jih druge naše kaznilnice nimajo. —

Mariborski šahovski klub

ima v sredo, 4. t. m. ob 8. zvečer v kavarni »Jadrani« izreden občni zbor. Na dnevnem redu je volitev odbora. Člani so vabljeni k polnoštevilni udeležbi.

Solnina za izvenmariborske učence osnovnih in meščanskih šol.

Krajevni šolski odbor v Mariboru naznaja: Izvenmariborski učenci, ki hočejo posejati osnovno ali meščansko šolo v Mariboru, morajo položiti pred vpisovanjem v šolo (torej pred 1. sept.) pri krajevnem šolskem odboru v Mariboru letno šolnino 200 Din. Kdor prosi za celotno ali delno oprostitev plačevanja, mora vložiti še tekom počitnic na krajevni šolski odbor v Mariboru zadavno prošnjo, kolkovano in opremljeno s premoženjskim izkazom. Ravnateljstva meščanskih šol in upraviteljstva osnovnih šol bodo vpisala izvenmariborske otroke v mestne šole šele tedaj, ko predlože njih starši potrdilo krajevnega šolskega odbora v Mariboru, da so ali šolnino plačali, ali pa da so plačevanja oproščeni. —

Zvišanje prispevkov za bolniško zavarovanje.

Minister za socialno politiko je na podlagi sklepa ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev odobril zvišanje prispevkov za bolniško zavarovanje in to za urade, ki so letna poslovanja zaključili z deficitom. Takih uradov je zaenkrat 13. Tudi za Trgovsko društvo »Merkur« v Zagrebu se zvišajo prispevki. Nevarnost zvišanja prispevkov grozi vsem uradom, kateri bi v svojem poslovanju ne mogli vzdržati ravnotežja. Zato je važno, da tudi Slovenija budno pazi na problem zavarovanja. Zlasti je važno redno plačevanje prispevkov, katerega pa danes ni. Prispevki so bili zvišani od 6 na 7% odnosno od 6 na 6,5% in to od 1. julija 1928 dalje.

Marenberg.

O priliki proslave Vidovega dne sta bila odlikovana najpridnejša učenca VI. razreda Ivan Hoder in Filip Žibret od šolske oblasti z vložnimi knjižnicami poštne hranilnice z vlogo po 100 Din. Pri proslavi navzoči g. notar Avg. Kolšek je odlikovana še posebej obdaril in njih veselje s tem še povečal. —

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mestnemu fizikatu mariborskemu so bili od 22. do 30. junija prijavljeni 4 slučaji obolenosti naalezljivih bolezni in sicer: 2 slučajja davice in po 1 škrlatinke in ošpic. Noben slučaj ni končal s smrtnim izidom. —

Veliko število bolnikov.

Mariborska bolnica ima obilo dela. Od začetka leta do konca pretečenega meseca je bilo sprejetih 3460 bolnikov.

Poljsanska Čitalnica v Gornji Slov. Bistrici.

V nedeljo, dne 1. julija, je priredila Čitalnica iz Poljčan s svojim pevskim zborom izlet v Gornjo Slov. Bistrico, kjer je zapel zbor prav lepo nekaj naših najlepših pesmi. O izletu nam poroča nepristranski poslušalec iz Maribora: Skoraj neverjetno se nam je zdelo, da so pevci, ki so nam peli, večinoma sami kmečki fantje in delavci in da je mogoče z brezprimernim samozatajevanjem in ljubeznijo do narodnega petja naučiti tudi naše kmečke fante zelo ubranega petja. Opazili smo, s kakim veseljem se zbirajo ti fantje okoli svojega učitelja in voditelja. Pevski zbor Čitalnice vrši v Poljčanah res veliko vzgojno nalogo in bi želeli, da bi se ga tudi še drugi oklenili, ki stojijo sedaj izven njega. —

Nesreča z gorečim špiritom.

Po nesreči se je gospej Štefaniji Baumgartner iz Orožnove ulice vllil goreč špirit iz samovarja po roki ter ji prizadel težke opekline. Rešilna postaja je ponesrečenko odpremila v bolnico. —

Jadranaši!

Jutri zvečer ob 8. uri nujni sestanek pri Kosiču. Pridite vsi zanesljivo. —

1319

Najbolj srečonosno

so srečke drž. loterije, ki jih kupite pri blagajni glavne pošte. —

1314

Hotel Halbwild!

jutri, v torek, dne 3. t. m. v službu lepega vremena večerni koncert. Igra Schönherr-jeva godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. Schönherr-ja. — Za obilen obisk se priporoča Halbwild, restavratel, —

1321

Mati zemlja in praznoverje

BOŽANSTVO ZEMLJE. — POKOPANA BOLEZEN. — ČLOVEK IN NJEGOVA SLED.

Hamurški pisatelj zdravnik dr. S. Seligmann je spisal obsežno knjigo o magičnih zdravilih in varstvenih sredstvih iz narave. Knjiga je zelo zanimiva tudi radi tega, ker razpravlja kulturno-historična vprašanja na podlagi podatkov iz vseh, tudi najstarejših življenjskih in razvojnih dob človeštva. — »Le malokdo ve, s koliko množino obrambnih sredstev se obdajamo, a pri tem niti ne poznamo njih prvotnega magičnega pomena,« pravi pisatelj v predgovoru svoje knjige.

Zemlja je ljudstvu že od nekdaj mati vsega življenja. Demetra pri Grkih, Magna Terra Mater pri Rimljanih in ves kult do teh boginj dokazuje, da je bila vera v božanstvo zemlje v klasični dobi močno razširjena. Menda ni naroda na svetu, ki ne bi imel v svoji mitologiji posebljene zemlje — matere življenja. — Mnogo od tega se je ohranilo še do danes.

Človek dobiva svojo življenjsko moč od zemlje. To se izraža z zelo starim in razširjenim običajem, da se novorojenčke polaga najprej na zemljo in šele potem starišem v naročje. Ta običaj je še dandanes splošno v veljavi v mnogih italijanskih, nemških in skandinavskih pokrajinah. Babica položi otroka-novorojenčka najprej na zemljo in šele potem v naročje očetu, da ga pripozna za svojega naslednika. Ponekod pravijo, da je to potrebno, da bo otrok močnejši, drugod pa, da se ga ne bodo lotile nevarne bolezni.

Pri mnogih narodih je zemlja tudi varstvo pred zavratno boleznijo. V nekaterih nemških deželah, v Švici, na Češkem, na Madžarskem in tudi pri nekaterih azijskih narodih je preprosto ljudstvo prepričano, da se dajo razne bolezni »pokopati«. Človek si odreže lase, nohte

ali pa kaj drugega od svojega telesa in to zakopje na kakem posebnem prostoru v zemljo v prepričanju, da je s tem po kopal svojo bolezen. Pod poglavje »pokopane bolezni« spada nepregledna vrsta vražarskih metod. V stari dobi so se ljudje še prav posebno zatekali k zemlji v svojem strahu pred čarovnicami ali pa, če se jim je zdelo, da so začarani. Na Danskem je veljalo za najboljšo rešitev vseh nevarnih čarovnij, če je človek par ponočnih ur prebil v kakem novoizkopanem grobu. Zemlja na pokopališču in okrog cerkva ima še posebne moči. S prstjo iz groba se že od starih časov sem uganja nešteto vraž. V praznoverju je velepomembna tudi zemlja na razpotju ali križišču. Križišče ni v nobeni zvezi z verskim pomenom križa. Do posebnega pomena je prišla zemlja na krajih, kjer se križajo pota, le vsled tega, ker obdajajo potnika, zlasti ponoči na takih mestih večje skrbi kakor pa na ravni in enostavni poti. Raznovrstne vraže kakor klicanje duhov, vedeževanje itd. si izbirajo za svoje torišče križpota.

Po vsem svetu je močno razširjena vera, da je sled na zemlji močno zvezana s človekom, ki jo je napravil. Praznoverni svet je prepričan, da zadene človeka vse, kar se napravi na njegovi zapuščeni sledi. Če se v sovražnikovo sled zabije žebelj od rakve, potem zadene sovražnika huda bolezen ali pa kaka druga velika nesreča. Če se sled potrosi z žerjavico in pepelom, bo pri sovražniku požar, če se nese prst njegove sledi na pokopališče, pa smrt.

Tako se človek z vso močjo svoje domišljije v dobrem in slabem oklepa zemlje, svoje dobrotne in matere.

Južno-ameriški zakladi

ZAKLADI INKE. — GIGANTSKI RUDNIK V POTOSIJU.

Sanje o bogastvu, ki toliko pripomočajo k izseljevanju, se večinoma nanašajo na rude in rudnike na zapadu južne Amerike. Dolga stoletja je bila tu prva svetovna zakladnica. Peruansko zlato in srebro in zakladi Mehike so bili temelj nekdanje španske moči in tudi njene propada. Južno ameriški rudniki so večinoma v velikih hribih, dragocene rude so kopali že prvotni južno-amerikanski prebivalci, člani slavnega plemena Inka. Njih rudniki so bili na 4000 do 5000 metrov visokih hribih. Indijsko zlato je spravilo Španjolce v pravo ekstazo in še dandanes krožijo med belim prebivalstvom Južne Amerike fantastične legende o skritih zakladih in rudnikih iz dobe Inke. Našlo se je v resnici precej zlatih žil, pričakovanje velikega zlatega zaklada se pa ni uresničilo.

Boljše je bilo glede srebra. V kolonijalni dobi se je v španski Južni Ameriki pridobilo okrog 60.000 ton srebra. Največ ga je bilo na ozemlju današnje Bolivije in Peru-a. Velikanski srebrni rudnik je bil v Potosiju. Ta rudnik je dal stoletju več kot polovico celokupne produkcije srebra na svetu. Proti koncu 17. stoletja je pa v pogledu pridobivanja srebra začela konkurirati Mehika ter je končno tudi prekosila južno-ameriške rudnike.

Srebrni rudnik v Potosiju v Boliviji je pa ostal največji na svetu. To je ogromna gora, vsa prevrtna od rovov. V omrežje rovov vodi naokrog in iz raznih višin nad 8000 vhodov. Mesto Potosi imelo začetkom 17. stoletja že 150.000 prebivalcev, od katerih je bilo samo 50.000 belih, ostali so pa bili Indijanci in mešanci. V mestu je vladalo tedaj silno razkošje. Ko se je rudnik izčrpal, je začelo mesto naglo nazadovati in vsi bogatini so se izselili. Srebro, ki se je izkopalo iz tega rudnika, se cenil na 4 milijarde dolarjev.

V zadnjem stoletju je bilo čilsko srebro na višku. Pridobilo se ga je po povprečni ceni za kakih 14 milijard dinarjev. Peru spada še dandanes med najbogatejše dežele srebra.

Južna Amerika je imela tudi svojo batreno dobo. Čilskega bakra je bilo v

prejšnjem stoletju za 3 milijone ton. To je za ves svet in za vse dobe rekordna produkcija. Leta 1925 se je iz čilskih rudnikov pridobilo 190.000 ton bakra, produkcija pa ni več rekordna, ker jo prekašajo nekateri rudniki Severne Amerike. Velikanske bakrene zaloge imajo tudi rudniki Chucicamata, Atacama in Rancagua, ki jih vzdržuje severo-ameriški kapital. Kapitalisti Unije so se vrinili tudi v peruansko rudarstvo in je rudnik v Cerro del Pasco v njihovi posesti. Starodavni rudniki ne obratujejo več. Zanimivo je, da se nobeden od njih ni dal razširiti, to je, da se ni našlo izven prvotnega kompleksa nobenih rudnih žil. Iz tega se da sklepati, da so bili stari indijanski prebivalci zelo sposobni montanisti. Sploh je bila kultura Inke na visoke stopnji in se Španjolci nad plemenom Inke niso izkazali z drugim kakor z največjo grabežljivostjo. V okupacijah vseh dob je španska gotovo najgrozovitejša.

Plesni paroksizem v New Yorku

Zedinjene države so klasična dežela rekordov. To se vidi zlasti sedaj pri prizadevanju za plesni rekord v Madison Square Garden. Dosedanji plesni rekord je bil pridobljen na ta način, da je neki par plesal 262 ur s 15 minutnim odmorom po preteku vsake ure. Za plesno tekmo in dosego rekorda se je prijavilo mnogo vstrajnih plesalcev obeh spolov. Med dolgotrajnim plesanjem so se dogajale nepopisljive scene. Bilo je tudi nekaj izbruhov blaznosti. Neka dama, ki je plesala že 230 ur, je naenkrat začela vpiti, da ji ne ugaja glava partnerja. Nazadnje je začela partnerja obdelovati še s pestmi. Neka Della Kenie, ki je imela mnogo izgledeov na uspeh, je tudi zblaznela. Nenadoma je zapustila svojega plesalca ter začela trgati in mandrati vse cvetlice, ki jih je našla v dvorani ali pa v gumbnicah plesalcev in gledalcev. Da tudi omedlevice in joka ni manjkalo, se razume samoobsebi. Radi vsega tega je plesna tekma največja senzacija New Yorka. Plesišče obiskujejo noč in dan velike trume radovednežev.

Pestra sportna nedelja

DOLOČENA JE ŠESTORICA KOLESARJEV-JUGOSLOVENOV ZA OLIMPIJADO. — GRADČANA ZMAGOVALCA PRI KOLESARSKI DIRKI KROG POHORJA. — SK ILIRIJA SI JE PRIBORILA DEFINITIVNO POKAL LNP-a. — PRVENSTVO LAHKE ATLETIKE V LJUBLJANI IN ZAGREBU. — LEP USPEH NOGOMETASEV SK CELJA.

ISSK Maribor — SK Celje 2:1 (0:0)

V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi z SK Celjem v Celju je enajstoričnik ISSK Maribora sicer pičlo zmagala, pokazala pa precejšnjemu številu obištevstva lepo kombinacijsko igro. Napadalce je morila stara napaka, da po lepih kombinacijskih potezah na polju niso izrabljali pred vrati nasprotnika nešteti ugodnih prilik za streljanje na gol. Zlasti se je »izkazal« Pavlin, ki je napravil vtis popolnoma netreniranega igralca. Tudi ostali napadalci so pozabili na ono, kar je pri nogometu najvažnejše. Edino izjemo je pokazal Gujo Hreščak, ki se je resno trudil, zlasti v drugem polčasu, da spravi v igro nekaj sistema. Krilska vrsta in obramba nista imeli težavnega posla in sta rešila svojo nalogo brez hibno.

SK Celje je postavilo ambiciozno moštvo z nekaterimi zelo nadarjenimi igralci. V tehniki Celjani seveda še niso na posebni višini. Njihov vratar se je izkazal prav dobro; branil je mnogo težkih žog, ki jih je publika že videla v vratih. Obramba je bila sigurna. Srednji krilec je lepo delil žoge in uspešno razdiral napade nasprotnika. Ko postane tudi še malo hitrejši, ga bo treba resno upoštevati. V napadu sta obe zvezi jako prodorni, nimata pa pravega vodje. Levo krilo se mora navaditi uporabljivo centrirati.

Mariborčani so nastopili v običajni postavi brez Vodeba. S Kirbišem kot srednjim krilcem so bili v stalni premoči. Celjani so le tu in tam prodrli. Goli so padli po odmoru v 10. min. za Celjane in v 24. ter 30. min. po Gujo Hreščaku za Mariborčane. Sodil je g. Wagner.

Rez. »Maribor«—Svoboda komb. 4:2 (2:0).

Edina včerajšnja tekma v Mariboru med gornjima nasprotnikoma je izpadla za zaslužno zmago »Mariborove« rezerve, kombinirane z junijorji. Scortali so za »Maribor« Zemljič (junior) dvakrat in Ružič ter Laznička po enkrat. Sodil je g. Vesnaver.

Zagreb: Včerajšnje nogometne tekme so bile prav medle, ker so nastopale skoro same rezerve: Derby—Croatia 3:0, Hašk—Viktorija 5:2 (0:2), Gradjanski—Concordia 2:1 (1:1).

Ljubljana: Hazena Ilirija—SK Ptuj 10:4 (7:2). — Finale za pokal LNP Ilirija—Rapid 5:0 (1:0). S to zmago si je Ilirija priborila definitivno pokal LNP, ki ga je prvo leto dobil ISSK Maribor, potem pa trikrat zapored SK Ilirija.

Srednjeevropski pokal.

Viktorija—Žižkov, ki bi imela igrati 19. avgusta z Gradjanskim v Pragi, je telefonično zaprosila Zagrebčane, da pristanejo na to, da se ta tekma odigra v Zagrebu in šele 26. avgusta v Pragi, ker ima Viktorija ta dan otvoritev novega igrišča. Gradjanski bo po vsej priliki ugodil želji Čehov.

Uspehi SK Slavije.

Hazenska družina SK Slavije iz Prage je na svoji turneji po naši državi premagala doslej še vse naše družine, in sicer SK Muro 7:5 (4:3), ISSK Maribor 11:5 (7:1) in državnega prvaka zagrebško Concordijo 9:3 (4:1)! Takih uspehov Čehinje same niso pričakovale!

VČERAJSNJA KOLESARSKA DIRKA

okrog Pohorja 157 km je dala naslednje rezultate: startalo je 22 dirkačev klubov »Alpenrose« iz Gradca, »Sturmvoegel« iz Lipnice, »Perun«, »Edelweiss« iz Maribora in »Bistra« iz Slov. Bistrice. V glavni skupini so se plasirali: 1. Franc Stanzel 6:9; 2. Paul Schober 6:9,38 oba Gradčana; 3. Lackner 6:9, 40; 4. Kra-maršič 6:9,42; 5. Šibenik 6:9,45; 6. Naberger 6:9,50 vsi člani Peruna; 7. Devetak 6:21,35; 8. Bračič 6:21,40, oba člana Edelweissa; 9. Bregant 6:21,55, Grad

čan; 10. Frkanec (Perineš) 6:31,45.

Junijorji, vsi Perunariji, so prihajali na cilj v naslednjem redu: 1. Jurič 6:18; 2. Štrucelj 6:18,39; 3. Stiper 6:19; 4. Horvat 6:21,5; 5. Uršič 6:22; 6. Grmovšek 6:40,10; 7. Cotič 6:43,45; 8. Breznik 6:44,40; 9. Vencel 6:52,40. (O nesrečah, ki so se pripetile med dirko, poročamo na drugem mestu).

Naši kolesarji za olimpijado.

Včeraj dopoldne se je vršila na progi Krška vas—Trnovo—Malo Mraševo—Krška vas (24,6 km) kvalifikacijska dirka za olimpijado in obenem semifinalna dirka za državno prvenstvo. Progo je bilo prevoziti sedemkrat (172,2 km). Startalo je 14 kolesarjev, od katerih pojde naslednja šestorica na olimpijado: 1. Banek (Gradjanski), 2. Šolar (Ilirija, Ljubljana), 3. Škrabl (Gradjanski), 4. Ljubič (Sokol, Bjelovar), 5. Szánto (Sobotički SK), 6. Kranjc (Orao).

Prvenstvo ljubljanskega podsaveza v lahki atletiki.

Pretekla dva dni se je odigralo v Ljubljani na igrišču Primorja prvenstvo podincev LLAP. Poleg Ilirijanov in Primorjanov so se udeležili tekem tudi agilni Ptujčani. Ilirija je dosegla 74, Primorje pa 51 točk.

Prvenstvo Zagreba v lahki atletiki.

Včeraj in predvčerajšnjem so se vršile na igrišču Concordije lahkoatletске tekme za prvenstvo Zagreba. Udeleževalo se jih je četvero klubov: Hašk, Ask, Maraton in Concordija. Zmagovalec je postal Hašk z 12 zmagami; ASK je dosegel 4 zmage, Concordija eno.

Sokolstvo

Seja prednjaškega zbora se bo vršila v torek 3. julija v društveni sobi v Narodnem domu. Pričetek ob 20. uri.

Uino iz pese

Dunajski tehnik Opawski, ki je brez dvomno jako nadarjen, je prišel sedaj v kriminal, ker je pri iskanju denarnih sredstev svoje velike sposobnosti posvetil nepoštenemu cilju. Mož se je kot iznajditelj pomembno udeleževal v litografiji. Iznašel je posebno vrsto papirja, ki popolnoma nadomestuje litografski kamen. Za izpopolnitev te in še drugih svojih iznajdb je pa rabil denar in ker ni nikogar našel, ki bi finansiral njegove poskuse, je nagovoril nekega vinskega trgovca, naj mu da na razpolago 5000 šilingov. Zato ga bo pa naučil delati vino iz pese. Trgovec je začetkoma na to pristal. Opawski mu je tudi razodel, da je iznašel kemično sredstvo, s katerim se da brez vsake škode za papir od vsakega bankovca odstraniti tisk ter potem na prazni bankovec spraviti nov tisk. Tako bi se dali iz enodolarskih bankovcev izdelovati desetdolarski bankovci. To naj bi bila najuspešnejša ponaredba dolarjev, kajti papir dolarskih bankovcev je nekaj posebnega in se še tako spretno ponarejevanje na kakem drugem papirju ne posreči. Trgovec, ki bi bil rad kompanjon za umetno vino iz pese, se je teh načrtov ustrašil ter tehnika izdal policiji. Sedaj so oba zaprli. Opawski pravi, da se je res pečal z dolarskimi bankovci, a to samo vsled tega, ker je hotel ameriški državni zakladnici prodati svoj izum, ki onemogočuje vsako ponarejanje dolarjev.

Ameriški listi

imajo po zadnjih statističnih podatkih dnevno 36.000.000 čitateljev, na oglašili so pa listi severno-ameriške unije že letos dobili eno milijardo dolarjev. Glede reklame so ameriški listi prvi na svetu. Nikjer se toliko ne oglašuje in nikjer ni poslovanje tako močno odvisno od časopisne reklame kot v ameriških velemeštih.

Viktor Méric:

Pomlajeni

TRETJI DEL.

Prostor mladim.

Vsi so dobro vedeli, kaj Ugolin hoče: nečloveško in čudno uporabo mladih, zdravih in močnih ljudi v korist starcev in odstranitev vseh slabotnih, bolnih in dedno obremenjenih bitij ... Vse to radi tega, da bi se uredila nova družba, ki ne bo poznala nobene postave razven higijene, in v kateri naj bi bil učenjak vladar. Nobenih vojn več — je klical Ugolin, — nobenih umorov! Nobenih umazanih jetnišnic kakor so tovarne, ateljeji, trgovine, skladišča, v katerih se pod svinčeno težkim zakonom dela uničujejo legije izkoriščenih in žrtvovanih ljudi. Ljudje bodo živeli in svoj konec na tem planetu bodo zaključili pod dobrohotnim nadzorstvom znanosti. Ugolin bo papež in kralj in bo izvajal najvišjo oblast v duševnem in posvetnem pogledu. Nova družba ne bo imela nobenih bogov. Cerkve, templji, sinagoge in vsi drugi temni lokali za molitev, litanije in vse mistične blodnje se bodo zaprli in razdejali. Denar bo za vedno odpravljen. To, kar je izgledalo škandalozno, neumno in nesprejemljivo, je bil pa način, s katerim je hotel Ugolin uravnati usodo ženske.

Računal sem s tem, je razlagal nevarni in zagonetni človekoljub, da bi ravno tako kakor pri možu tudi pri ženski uvedel periodično pomladitev. Gotove oколnosti in globoko spoznanje ženskega bitja so me pa privedle k spremembi načrta. Ženska se bo normalno rodila in umrla brez vsakih drugih sprememb v svojem življenjskem teku razven te, da se bo morala pokoriti »prostovoljnemu odhodu«. Ko ne bo več sposobna za ljubezen, ko ne bo imela več svojih čarov in ne bo mogla več roditi, bo napočil njen čas, da mirno, veselo in brez bolečin — izgine. Stare ženske bodo iztrebljene iz družbe bodočnosti. To ne bo radi tega, da bi se kaznovala za-

hrbtnost in perfidija naših dragih sester, marveč predvsem radi tega, da se možu zajamči končnoveljavna absolutna oblast. Od sedaj naprej bo ženska samo objekt naslade in sredstvo za množitev človeštva. Kljub temu bo njena naloga in uloga v bodoči družbi velika in pomembna.

Novi vladar je seveda še pristavil, da bo uživala žena v kratki dobi svojega življenja vse prostosti, da bo po svoji volji razpolagala sama s seboj brez najmanjše skrbi, kakoršne nalagajo danes še stari, krivični in groteskni moralni pojmi, katere je izumila človeška neumnost. Ta, od ženstvu sovražnega monstruma naložena zapoved, da mora ženska ob izgubi svojih čarov zapustiti svet, se je zdela vsem, zlasti pa ženskam neznosna. Stare so se takoj čutile ogrožene, zrele ženske so pa jokale in zagotavljale, da še nočejo umreti. Znanje pobornice ženskega prava so bile najbolj razburjene. Strašno so protestirale. S tem je bil podan nov element neredov in nemirov. Tolpe furj so se zbirale ob vseh cestnih vogalih, proglašale so sveto vojno proti moškim in svoje sovražstvo so zlivale vsepovprek na mlade in na stare.

Boj starosti! Boj spolov! Naenkrat je blazni boj divjal od enega kraja Francije do drugega. Trume razmršenih, besnodivjih žensk so begale po cestah in napadale vojake. Druge so se zopet zaprle v cerkve ter molile noč in dan. V Parizu so bile same homatije, pretepi in drugi izgredi. Vlada komune ni vedela, kaj naj poprej zagrabi. Na vse je bila pripravljena, na kaj takega pa ne. Pričakovala je upore meščanstva, potrebe delavske discipline in terorja, samo na tako divje izbruhe strasti, sovražstva in na tako morilno divjanje ni nikdar niti mislila. Posrečilo se je vendarle, obvarovati nekaj moči in oblasti ter ob potokih krvi uvesti malo reda. V tem nepričakovanom kaosu, tej blazni mešanici, ko so žene napadale svoje može in sinove, sinovi pa svoje očete, je težko uveden red zopet propadel in boji so se nadaljevali v najstrašnejši obliki. Produkcija je padla na ničlo. Nihče ni de-

lal, nihče ni proizvajal. Lakota je bila na pohodu. Trebuh je prevzel vojno vodstvo in poveljstvo. S pestmi in noži so se ljudje pulili za košček plesnivega kruha in za koščke napol gnilega mesa. Ljudje so se yrnili v pradohno divjaštvo in morili so drug drugega, da bi živeli.

V času, kos o civilizirani dvonožci padli v najnižje živinstvo, so bile na pohodu sovražne armade.

Revolucionarna vlada se je obrnila do ljudstva, razbohnala je sveto dolžnost proletarske obrambe, na javnih prostorih je pa postavila nekakšne oltarje, podobne onim iz velike meščanske revolucije. Bilo jih je pa le malo, ki so se odzvali tem klicem. Mladi ljudje so stali ob strani pod pretvezo, da so bili vedno le oni, ki so morali vse prestati in prenašati, dočim so se stari, ki spadajo itak že pod zemljo, umaknili vsem nevarnostim. Delavci so trdili, da nimajo med delavci onkraj meja nobenih sovražnikov. Tega seveda niso razumeli, da postanejo tudi delavci, kakor hitro oblečejo uniformo, divjaki in morilci. V uniformi se približa brutalni krvoločni zverini tudi delavec, ki je poprej še tako lepo sanjal o socialni osvoboditvi in o svetovnem bratstvu.

To je vodilo naglo do razkroja. Vsak je mislil na svojo dragoceno kožo. Beg od dolžnosti in iz organizacij je bil v fantastičnem razmahu. Višek je bila pa pojava Benita I., rimskega imperatorja, najgršega tirana teh časov, ki se je pod pretvezo, da mora osvoboditi Korziko in Savojsko, postavil na stran sovražnikov. Anglija, ki je bila v skrbeh za svojo hegemonijo, je pa ravno tedaj izrazila svojo pripravljenost pomagati Franciji ter ji posoditi nekaj denarja po ugodnem kurzu in visokih obrestih. Naenkrat so bili vsi evropski narodni v največji zmešnjavi.

Evropa se je spremenila v krvavo kaotično. Umor je postal svetovni zakon.

To je pa trajalo komaj nekaj tednov. Orodje razdejanja in uničevanja je doseglo toliko popolnost, da so bili boji kruto smrtonosni. Povsod pokolji. Nazadnje so se vojaki v svojem obupu vrgli proti onim, ki so poveljevali, — ter pobili svoje poveljnike. Nato so se razkropili po deželi, kakor v srednjeveški dobi najete čete. Razkropljeni vojaki so najprej beračili in kradli, potem ropali in požigali, posiljevali ženske ter pobijali vse, kar jim je prišlo nasproti. Bil je grozovit triumf razdivjane soldateske, katero so vodili samo najnižji instinkti.

Kako naj se opišejo poglavja te neverjetne in ostudne dobe? Kri, kri! V temni grozi združene množice. Strašne epidemije. Konec civilizacije. Če bi hotel orisati posamezna poglavja te neizrekljive more in grozote, bi moral svoje pero pomočiti v ne vem kako zastrupljeno črnilo. Na kratko vse povedano: besnost in blaznost sta zgrabili človeštvo za grlo.

In tedaj se je zgodilo, da se je Ugolin, bog Ugolin pokazal na nebu. Pojavil se je neke noči nad klavnico — Parizom na čelu večje skupine lahkih in brzih letal. Njegov »prežar« je začel delovati. Revna predmestja, hlevi luknje stenic, zaboji ščurkov, vse je izginilo pod učinkom njegovega silnega sredstva. Obenem je mojster dajal svoja poveljstva. Množico je nagnal v hišo bogatinov, v palače in hotele. Njegova povelja, ki so deževala na mesto, so velela: Na delo!

Kar je ostalo od napol organiziranih čet, je zbežalo preko meje. Ni se več mislilo na nepotrebno in brezplodno vojno. V Bordeauxu je bila samo še senca neke vlade. Ponižno in pokorno je demisionirala. In era organizacije je začela. (Nadaljevanje sledi.)

Sedmega julija

se bo vršilo žrebanje prvega razreda drž. razredne loterije 16. kola

Pazite, da boste pravočasno kupili srečke. Brez srečke se ne morete potegovati za visoke dobitke, ki jih bo v tem kolu izplačala država srečnim igralcem. Načrt za to kolo je preurejen, tako, da bo zopet vsaka druga srečka izžrebana.

Srečke Zadrugne hranilnice r. z. z o. z. se dobijo v upravi „Večernika“, Aleksandrova cesta 13

Preselitveno naznanilo! Vinotoč pod vejo

Slaščičarna Milan Koser

naznanja cenj. občinstvu, da se je dne 2. julija t. l. preselila iz Slovenske ul. 2

na Grajski trg šte. 6 Puh in Scheidbach

Lajtersberg — Meljski hrib št. 336 na koncu Meljske ceste poleg Drave, 5 minut od zadnje autobus postaje

otvorjen

STEKLARNA

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta šte. 10

otvori dne 2. julija 1928 **podružnico** trgovine stekla in porcelana v lastni hiši

Maribor, Slovenska ulica št. 10

ter priporoča svojo veliko zalogo prvovrstnega steklenega in porcelanastega blaga kakor: šipe za okna, posodo, ogledala, svetilke, okvirje za podobe ter različne luksuzne predmete po najnižjih cenah. Stavbeno in umetno steklarstvo, delavnica za moderne okvirje. Glavna zaloga Rex-aparatur in steklenic priznana najboljša priprave za vkuhanje sadja in sočivja.

1312

Mali oglas, ki vsebuje dve ali več slik, ali fotografij, ali risb, ali drugih slikovnih vsebin, ki so namenjene oglaševanju, se plačuje po cenah, ki so določene v tabeli, ki jo priložimo vsaki številki. Najmanjši znesek 10 Din.

Mali oglas

Ženitev, dopisovanje in oglaševanje, ali trgovanje, ali reklamiranje, se plačuje po cenah, ki so določene v tabeli, ki jo priložimo vsaki številki. Najmanjši znesek 10 Din.

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17. Maribor. XIII

Gonilne, šivalne in vezalne jermene iz la usnja nudi Ivan Kravos, Aleksandrova 13. 864

Milostljiva gospa — imate stenice?! Očistite svoje stanovanje nadležnega mrčesa potom plina! Naše zajamčeno uspešno sredstvo ugonobi ves mrčes v najkrajšem času in prav poceni. Uničijo se takoj stenice, ščurki, podgane, miši, molji itd. Zavod za čiščenje stanovanj »Diverson« Maribor, Cankarjeva ulica 14. Telefon 401. 1254

Slaščičarski učenec se sprejme pri E. Ilich, slaščičarna v Mariboru, Slovenska ulica 5. 1289

Dijakinje se sprejmejo

na stanovanje in hrano. Aleksandrova cesta 44/II. nadstropje desno. 1297

Dobro ohranjeno motorno kolo

5 H. P. ceneno na prodaj. — Vprašati pri Božič, Sodna ul. 30. — 1316

Kratek glasovir

dobro ohranjen se vsled pomanjkanja prostora proda. — Ruška cesta 49. 1318

Oddam sobo

z dvema posteljama in električno razsvetljavo. Ob Železnici 8, vrata 7. 1217

Dva gospoda

ali gospoda in gospo sprejemem na stanovanje. — Aleksandrova cesta 44, III. 1315

Zahvala.

Vsem, ki so nam stali ob težki izgubi naše nepozabne

TANJE

ob strani, z nami sočustvovali, poklonili dragi pokojnici vncev in cvetja in jo spremili na njeni poslednji poti, izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo gg. zdravnikom zdravilišča Golnik za požrtvovalno nego tekom dolge bolezni kakor tudi čast. sestram za njih ljubeznivi trud.

Maribor, dne 1. julija 1928.

1320

Zalujoči rodbini

Dr. Rosinova, Stergerjeva in sorodniki